

ПОБУГ-МАЛІНОВСЬКИЙ Владислав (Pobóg-Malinowski Władysław; 23. 11. 1899, м. Архангельськ, Росія — 21. 11. 1962, м. Женева, Швейцарія) — польський військовик, історик, публіцист. Від 1908 навчався в Архангельській філологічній гімназії, з якої 1916 виключений. Закінчив Володимирську військову школу в Петрограді (нині Санкт-Петербург). Служив у 1-й польській роті Петроградського гарнізону, при штабі 1-го польського корпусу генерала Ю. Довбор-Мусницького в Мінську. Наприкінці січня 1918 перейшов під командування Начального комітету Польського війська. 7 липня 1918 заарештований і ув'язнений у Москві. 23 лютого 1919 звільнений, виїхав до Варшави, у ранзі підпоручика прийнятий до польської армії. Учасник польсько-радянської війни. Незабаром відраджений на посаду заступника коменданта табору військовополонених у с. Стшалково, де в той час перебували вояки УГА, Червоної армії, цивільні інтерновані. Через застосування «енергійних засобів» проти полонених заарештований і відданий у військовий трибунал, згодом виправданий і реабілітований. Військову службу 1921—25 поєднував із навчанням на полоністиці у Ягеллонському університеті в Кракові. Писав художні й публіцистичні твори, перекладав Л. Толстого й Ф. Достоєвського польською мовою. 1925 написав рецензію на книгу спогадів Ю. Пілсудського, за що був звільнений з посади ад'ютанта С. Шептицького. 1926 переїхав з Кракова до м. Золочів (нині Львівської обл.), служив у 12-му полку польової артилерії. 18 березня 1928 виступив з рефератом про Ю. Пілсудського, що згодом вийшов окремою брошурою і

привернув увагу польської громадськості. Праця П. прослорила Ю. Пілсудського й викликала інтерес в оточення маршалка. Від 1929 працював у Військовому історичному бюро, водночас співпрацював із Інститутом досліджень новітньої історії Польщі. Звільнений від військової служби, залучений до написання історії політичного табору пілсудчиків. Секретар редакції 10-томного видання «Pisma — Mowy — Rozkazy Józefa Piłsudskiego». Написав низку публіцистичних творів, працював над історією польського визвольного руху 1864—1918. Від 1932 — керівник Історично-наукового відділу МЗС Польщі, від 1934 очолював архів при польському уряді. У вересні 1939 емігрував до Франції. 1940 брав участь у боях із німцями. Співпрацював із Польською організацією боротьби за незалежність. Від 1944 — радник при генеральному консульстві Польщі у Франції, 1945 очолював військовий відділ посольства. До 1948 був офіцером Польської ліквідаційної місії у Парижі. Послідовно займав антикомуністичні позиції. Вивчав історію дипломатії. Автор 3-томної новітньої політичної історії Польщі, що стала своєрідною хронікою, зібранням унікальних архівних документів, джерел, спогадів, розмов зі свідками подій 1864—1945. У 2-му томі детально описав польсько-українську війну 1918—19, політичну ситуацію у Східній Галичині після зайняття її польськими військами, проаналізував опір українського населення польській владі, акцентував увагу на бойкоті українцями перепису населення, виборів до польського парламенту, мобілізації юнаків до польського війська, діяльності УВО тощо. При цьому П. не приховував справжніх намірів польської влади, аналізував її помилки у ставленні до українців. Окремі твори П. про Ю. Пілсудського українські адвокати використовували для виправдання в судах діяльності УВО та ОУН. Від 1948 вміщував публікації у часописі «Kultura» [Є. Гедройця](#). Архів П. зберігається в Інституті Ю. Пілсудського у м. Нью-Йорк (США).

Рекомендована література

1. Лісна І. Становлення державності в Галичині (1918—1923 pp.). Т., 2001;
2. Комар В. Концепції прометеїзму в політиці Польщі (1921—1939 pp.). Ів.-Ф., 2011;
3. A. Prokopiak-Lewandowska. Władysław Pobóg-Malinowski (1899—1962). Życie i dzieła. Warszawa; Bełchatów, 2012.

М. Д. Вітенко

Бібліографічний опис:

Побуг-Маліновський Владислав / М. Д. Вітенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-884057>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).